

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ד, 2014
מספר השאלון: 140,900161

ת נ " ד

לעולים חדשים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	(25x1)	—	25 נקודות
פרק שני	—	(15x5)	—	75 נקודות
סה"כ	—			100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים המצולמים מן התנ"ך בא השם המפורש בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (25 נקודות)

ענה על שאלה 1 — שאלת חובה.

שים לב: בשאלה זו עליך לענות על שני סעיפים: על סעיף א ועל אחד מהסעיפים ב-ג.

אבות האומה

1. קרא בראשית, מ"ה, 1-15.

א ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים
עליו ויקרא הוציאו כל-איש מעלי ולא-עמד איש אתו
ב בהתודע יוסף אל-אחיו: ויתן את-קלו בבכי וישמעו מצרים
ג וישמע בית פרעה: ויאמר יוסף אל-אחיו אני יוסף העוד
ד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו: ויאמר
יוסף אל-אחיו גשו-נא אלי ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם
ה אשר-מכרתם אתי מצרימה: ועתה אל-תעצבו ואל-יחר
ב עיניכם כי-מכרתם אתי הנה בי למחיה שלחני אלהים
ו לפניכם: כיזה שנתים הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים
ז אשר אין-חריש וקציר: ושלחני אלהים לפניכם לשום לכם
ח שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה: ועתה לא-אתם
שלחתם אתי הנה בי האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון
ט לכל-ביתו ומשל בכל-ארץ מצרים: מהרו ועלו אל-אבי
ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל-
י מצרים ודה אלי אל-תעמד: וישבת בארץ גשן והיית קרוב
אלי אתה ובניך ובני בנך וצאנך ובקרך וכל-אשר-לך:
יא וכלפילי אתך שם כי-עוד חמש שנים רעב פן-תורש אתה
יב וביתך וכל-אשר-לך: והנה עיניכם ראות ועיני אחי בנמיץ
יג כי-פי המדבר אליכם: והגדתם לאבי את-כל-כבודי במצרים
ואת כל-אשר ראיתם ומהרתם והורדתם את-אבי הנה:
יד ויפל על-צווארי בנימן-אחיו ויבך ובנימן בכה על-צוואריו:
טו וינשק לכל-אחיו ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 1-3 בקטע שלפניך.

(1) בפסוקים אלה יוסף מגיב על נאום יהודה (**בראשית**, מ"ד, 18-34).

כתוב מהי התגובה של יוסף. ציין ביטוי אחד המדגיש את עוצמת התגובה שלו,

והסבר אותו.

(8 נקודות)

(2) מה הייתה התגובה של האחים כשהבינו שהמצרי שמדבר אליהם הוא אחיהם יוסף,

ומדוע הם הגיבו כך? (7 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים 4-8 בקטע שלפניך.

בדברי ההרגעה של יוסף אל אחיו באה לידי ביטוי ההשקפה שהכול קורה על פי הרצון

והתכנית של האל.

הבא מפסוקים אלה שני טיעונים של יוסף המבטאים השקפה זו, והסבר כיצד טיעונים אלה

יכולים להרגיע את האחים. (10 נקודות)

ג. קרא פסוקים 9-13 בקטע שלפניך.

(1) מה יוסף מבקש מאחיו להציע לאביו יעקב? (3 נקודות)

(2) צטט מדברי יוסף שני דברים שאמר כדי לשכנע את אביו לקבל את הצעתו.

הסבר כיצד כל אחד מהם אמור לשכנע אותו.

(7 נקודות)

פרק שני (75 נקודות)

בפרק זה חמישה נושאים, ובכל נושא שתי שאלות (שאלות 2-11).

בחר בשאלה אחת מכל נושא, וענה עליה לפי ההוראות.

סך הכול עליך לענות בפרק זה על חמש שאלות (לכל שאלה — 15 נקודות).

בריאת העולם

ענה על אחת מהשאלות 2-3.

2. קרא בראשית, ב', 1-7; 21-23.

בראשית, ב', 1-7

א ויִכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צִבְאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל-מְלַאכְתּוֹ
ג אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי
בּו שְׁבַת מִכָּל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:
ד אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בַּיּוֹם עָשׂוֹת ה'
ה אֱלֹהִים אֶרֶץ וּשְׁמַיִם: וְכָל-יֹשֵׁי הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל-
ז עֹשֵׁב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ
י וְאָדָם אִין לַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה: וְאָד יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה
ז אֶת-כָּל-פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַיִּצְרֶה ה' אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם עֶפְרָ
מִן-הָאֲדָמָה וַיִּפֹּחַ בָּאָפוֹ נְשִׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה:

בראשית, ב', 21-23

כא וַיִּפֹּל ה' אֱלֹהִים וַתִּרְדְּמָה עַל-הָאָדָם וַיִּשָּׁן
כב וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעָתּוֹ וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה: וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים
אֶת-הַצֶּלַע אֲשֶׁר-לָקַח מִן-הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיָּבֵאהּ אֶל-הָאָדָם:
כג וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפְעֵם עֵצָם מִעֲצָמֵי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזָאת
יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לָקַחָהּ זֹאת:

א. קרא פסוקים 1-3 שלפניך.

פסוקים אלה הם הפתיחה לקידוש הנאמר בערב שבת.

ציין על פי הפסוקים שני פרטים המבדילים את השבת מן הימים האחרים של השבוע.

בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

ב. קרא פסוקים 7, 21-23 שלפניך.

(1) הסבר מה רומז פסוק 7 בנוגע למשמעות הכינוי "אדם", ומהו מדרש השם לכינוי "אשה"

על פי פסוק 23. (4 נקודות)

(2) יש הטוענים כי בקטעים שלפניך באה לידי ביטוי העליונות של האדם על האישה.

בסס טענה זו על הכתוב. (5 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

3. קרא בראשית, י"א, 9-1.

וַיְהִי כָּל-הָאָרֶץ שְׂפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים: וַיְהִי בְנִסְעָם
מִקֵּדֶם וַיִּמְצְאוּ בְקִעָה בָּאָרֶץ שְׁנֵעַר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
אֶל-רֵעֵהוּ הִבֵּה גִלְבָּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרְפָה לְשִׂרְפָּה וְתִהְיֶה לָהֶם
הַלְבָנָה לְאֹבֶן וְהַחֲמֹר הִיָּה לָהֶם לְחֵמֶר: וַיֹּאמְרוּ הֵבָה וּנְבַנֶּה-
לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה-לָנוּ שֵׁם פֶּן-נָפוּץ עַל-
פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ: וַיֵּרֶד ה' לִרְאוֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-הַמִּגְדָּל
אֲשֶׁר בָּנוּ בְנֵי הָאָדָם: וַיֹּאמֶר ה' הֵן עַם אֶחָד וְשִׂפְהָ אַחַת
לְכָלם וְזֶה הַחֲלֹם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא-יִבְצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר
יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת: הִבֵּה נִרְדָּה וּנְבַלָה שֵׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ
אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ: וַיִּפֹּץ ה' אֹתָם מִשָּׁם עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ
וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת הָעִיר: עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי-שָׁם
בָּלַל ה' שִׁפְתֵי כָל-הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפִּיצָם ה' עַל-פְּנֵי
כָל-הָאָרֶץ:

א. (1) בקטע שלפניך מתוארת האחדות של האנושות.

הבא מן הסיפור שתי דוגמאות לאחדות זו, והסבר אותן (5 נקודות)

(2) ציין שתי פעולות של האל שנועדו לפגוע באחדות של האנושות, והסבר מדוע הוא פעל

כדי לפגוע באחדות זו. בסס את דברייך על הכתוב. (6 נקודות)

ב. האם לדעתך העולם המתואר בפסוק 1 הוא עולם אידאלי? נמק. (4 נקודות)

שים לב: המשך הבחינה בעמוד 8.

המסגרת החוקית של העם

ענה על אחת מהשאלות 4-5.

4. קרא ויקרא, י"ט, 1-4.

וַיִּדְבֹּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:
אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבָּתִי תִשְׁמְרוּ אֲנִי ה'
אֱלֹהֵיכֶם: אֶל־תִּפְּנוּ אֶל־הָאֱלֹלִים וְאֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ
לָכֶם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:

א. קרא פסוק 2 בקטע שלפניך.

הסבר מה ה' דורש מבני ישראל בפסוק זה. (3 נקודות)

ב. קרא פסוקים 3-4 בקטע שלפניך.

(1) הסבר שלוש מן הדרישות שה' דורש מבני ישראל בפסוקים אלה. (9 נקודות)

(2) הסבר את הקשר בין דרישות אלה ובין הדרישה שבפסוק 2. (3 נקודות)

5. קרא דברים, י"ז, 8-13.

ח כִּי יִפְלֹא מִמֶּךָ דְבַר לַמִּשְׁפָּט בֵּין-דָּם וּלְדָם בֵּין-דִּין לְדִין וּבֵין
נִגְעַ לְנִגְעַ דְּבָרֵי רִיבֹת בְּשַׁעְרֶיךָ וְקִמַּתָּ וְעָלִיתָ אֶל-הַמָּקוֹם
ט אֲשֶׁר יִבְחָר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וּבֵאתָ אֶל-הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל-
הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדִרְשָׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר
י הַמִּשְׁפָּט: וְעָשִׂיתָ עַל-פִּי הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ מִן-הַמָּקוֹם
הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחָר ה' וְשִׁמְרָתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יִזְרֹךְ:
יא עַל-פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יִזְרֹךְ וְעַל-הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר-יֹאמְרוּ לְךָ
תַּעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן-הַדְּבָר אֲשֶׁר-יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל:
יב וְהָאִישׁ אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה בְּזִדּוֹן לְבַלְתִּי שִׁמְעַן אֶל-הַכֹּהֵן הָעֹמֵד
לְשֹׁרֶת שֵׁם אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל-הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא
יג וּבִעֲרַת הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: וְכָל-הָעָם יִשְׁמְעוּ וִירָאוּ וְלֹא יִזְדּוֹן
עוֹד:

- א. הדברים הנאמרים בקטע שלפניך מופנים אל השופט העירוני ("בשעריך").
(1) פרט שני סוגים של מקרים משפטיים המובאים לפניו. בסס את דברך על הכתוב.
(4 נקודות)
(2) באיזה מצב השופט העירוני צריך לפנות אל השופטים העליונים היושבים ב"מקום
אשר יבחר ה'?" (3 נקודות)
ב. קרא פסוקים 12-13 בקטע שלפניך.
מהו העונש הנזכר בפסוק 12, למי הוא ניתן, ומהי ההצדקה לעונש זה על פי הכתוב?
(8 נקודות)

מההתנחלות לשופטים ולמלוכה

ענה על אחת מהשאלות 6-7.

6. קרא יהושע, ב', 8-14; 18-24.

יהושע, ב', 8-14

ח והמה טרם ישכבון והיא עלתה עליהם
ט על-הגג: ותאמר אל-האנשים ידעתי כי-נתן ה' לכם
את-הארץ וכי-נפלה אימתכם עלינו וכי נמגו כל-ישבי
י הארץ מפניכם: כי שמענו את אשר-הוביש ה' את-מי
יס-סוף מפניכם בצאתכם ממצרים ואשר עשיתם לשני מלכי
האמרי אשר בעבר הירדן לסיחן ולעוג אשר החרמתם
יא אותם: וגשמע וימס לבבנו ולא-קמה עוד רוח באיש
מפניכם כי ה' אלהיכם הוא אלהים בשמים ממעל ועל-
יב הארץ מתחת: ועתה השבעו-נא לי ב' ה' כי-עשיתי עמכם
חסד ועשיתם גם-אתם עס-בית אבי חסד ונתתם לי אות
יג אמת: והחיתם את-אבי ואת-אמי ואת-אחלי ואת-אחותי
יד ואת כל-אשר להם והצלתם את-נפשתינו ממות: ויאמרו
לה האנשים נפשנו תחיתכם למות אם לא תגידו את-
דברנו זה והיה בתת ה' לנו את-הארץ ועשינו עמך חסד
ואמת:

אחיותי

יהושע, ב', 24-18

יח הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בָּאָרֶץ
אֶת־תְּקוּת חוּטֵי הַשָּׁנִי הַזֶּה תִּקְשְׁוּ בְּחִלּוֹן אֲשֶׁר הוֹרְדִתֶּנּוּ
בּוֹ וְאֶת־אֲבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ וְאֶת־אֲחִיךָ וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיךָ
יט תֹּאסֹפִי אֵלֶיךָ הַבֵּיתָה: וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִדִּלְתֵי בֵיתְךָ
הַחוּצָה דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְאֲנַחְנוּ נִקְיִים וְכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתְּךָ בְּבֵית
כ דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ אִם־יָד תִּהְיֶה־בּוֹ: וְאִם־תִּגִּידִי אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה
כא וְהָיִינוּ נִקְיִים מִשְׁבַּעַתְךָ אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ: וְהֵאמֵר כְּדִבְרֵיכֶם
כֵּן־הוּא וְתִשְׁלַחֶם וְיִלְכוּ וְתִקְשְׁוּ אֶת־תְּקוּת הַשָּׁנִי בְּחִלּוֹן:
כב וְיִלְכוּ וְיָבֹאוּ הָהָרָה וְיִשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד־שְׁבוּ הָרְדִפִּים
כג וְיִבְקְשׁוּ הָרְדִפִּים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מִצָּאוּ: וְיָשְׁבוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
וְיִרְדּוּ מֵהָהָר וְיַעֲבְרוּ וְיָבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון וְיִסְפְּרוּ־
כד לוֹ אֵת כָּל־הַמַּצָּאוֹת אוֹתָם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נָתַן
ה' בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נִמְגְּדוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מִפְּנֵינוּ:

א. קרא פסוקים 9-11 ופסוק 24 שלפניך.

(1) רחב מזכירה בדבריה אירועים מן העבר.

ציין שניים מהם, והסבר כיצד לדברי רחב הם השפיעו על עמי הסביבה. (5 נקודות)

(2) בפסוק 24 המרגלים מספרים ליהושע מה למדו בביקורם בארץ.

הוכח כי המרגלים מתבססים בדבריהם על דבריה של רחב בפסוקים 9-11.

(5 נקודות)

ב. קרא פסוקים 12-14 ופסוקים 18-20 שלפניך.

(1) מהו החסד שרחב מבקשת מהמרגלים שיעשו אותה? (2 נקודות)

(2) המרגלים מציבים לרחב כמה דרישות כתנאי לקיום מעשה החסד.

ציין שתיים מן הדרישות. (3 נקודות)

א ויהי איש אחד מן-הרמתיים צופים מהר אפרים ושמׁוֹ אֶלְקָנָה
 ב בן-ירחם בן-אליהוא בן-תחזי בן-צוף אפרתי: ולוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים
 שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פִּנְנָה וְהִיא לִפְנֵנָה יְלָדִים וְלַחֲנָה
 ג אֵין יְלָדִים: וְעַלָּה הָאִישׁ הָהוּא מַעִירוֹ מִיָּמִים וּמִיָּמָה
 לְהַשְׁתַּחֲוֹת וּלְזַבֵּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלָּה וְשֵׁם שְׁנֵי בְנֵי-עָלִי
 ד חֲפְנִי וּפְנַחֵם כִּהְנִים לַיהוָה: וְהִיא הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וַנִּתֵּן
 ה לִפְנֵנָה אֶשְׁתּוֹ וְלִכְל־בְּנֵיהָ וּבְנוֹתֶיהָ מְנוּת: וְלַחֲנָה יָתֵן מִנָּה
 ו אַחַת אִפִּים כִּי אֶת-חַנָּה אָהֵב וַיהוָה סָגַר רַחֲמָהּ: וּכְעִסְתָּהּ
 צָרָתָה גַם-כָּעַם בַּעֲבוּר הָרַעְמָה כִּי-סָגַר וַיהוָה בְּעַד רַחֲמָהּ:
 ז וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְּשָׁנָה מְדֵי עֲלֹתָהּ בְּבֵית וַיהוָה כֵּן תִּכְעֲסֶנָּה
 ח וּתִבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל: וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִשָּׁה חַנָּה לָמָּה
 תִּבְכִּי וְלָמָּה לֹא תֹאכְלִי וְלָמָּה יִרְעַ לְבַבְךָ הַלּוֹא אֲנֹכִי טוֹב
 ט לְךָ מֵעֲשֻׂרָה בָּנִים: וּתְקַם חַנָּה אַחֲרֵי אֲכָלָהּ בְּשִׁלָּה וְאַחֲרֵי
 י שְׁתָּה וְעָלִי הִפֵּיחַ יֹשֵׁב עַל-הַכֹּפֶאֱ עַל-מִזְבֹּחַת הַיֵּכָל וַיהוָה: וְהָיָא
 יא מֵרַת נַפְשׁוֹ וּתְתַפַּלל עַל-וַיהוָה וּבִכָּה תִּבְכֶּה: וַתִּדְרֹךְ נֹדֶד וַתֹּאמֶר
 וַיהוָה צְבָאוֹת אֲסִירָאָה תִּרְאָה וּבְעֵנִי אֲמַתְךָ וּזְכַרְתָּנִי וְלֹא-
 תִשְׁכַּח אֶת-אֲמַתְךָ וּנְתַתָּה לְאֲמַתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים וּנְתַתִּיו
 יב לַיהוָה כָּל-יָמֵי חַיָּיו וּמִזֹּדָה לֹא-יַעֲלֶה עַל-רֹאשׁוֹ: וְהָיָה כִּי
 יג הִרְבֵּתָהּ לְהַתְּפַלֵּל לִפְנֵי וַיהוָה וְעָלִי שָׁמַר אֶת-פִּיהָ: וְחַנָּה הָיָא
 מְדַבֶּרֶת עַל-לִבָּהּ רַק שְׁפָתֶיהָ נִעֲזוֹת וּקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע וַיַּחֲשֹׁבָהּ
 יד עָלִי לְשֹׁכְרָה: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עָלִי עַד-מָתִי תִשְׁתַּכְּרִין הַסִּירִי
 טו אֶת-יֵינֶךָ מֵעַלֶיךָ: וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קִשְׁתִּי-
 רוּחַ אֲנֹכִי וַיֵּין וּשְׁכָר לֹא שְׁתִּיתִי וְאִשְׁפֹּךְ אֶת-נַפְשִׁי לִפְנֵי וַיהוָה:
 טז אֶל-תִּתֵּן אֶת-אֲמַתְךָ לִפְנֵי בֵּת-פְּלִיעַל כִּי-מֵרֹב שִׁיחִי וּכְעָסִי
 יז דִּבַּרְתִּי עַד-הֵנָּה: וַיַּעַן עָלִי וַיֹּאמֶר לָכִי לְשָׁלוֹם וְאַלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 ח יָתֵן אֶת-שְׁלֹתְךָ אֲשֶׁר שָׁאֵלְתָּ מֵעַמּוֹ: וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שְׁפַחְתְּךָ
 חֲזָן בְּעֵינֶיךָ וְתִלְךָ הָאִשָּׁה לְדֶרֶכָהּ וְתֹאכַל וּפְנִיָה לֹא-הָיָה לָהּ
 עוֹד:

א. קרא פסוקים 1-10 בקטע שלפניך.

- (1) מפסוקים אלה אפשר ללמוד כי אלקנה אהב את חנה ודאג לה.
בסס קביעה זו על שתי ראיות מן הכתוב, והסבר אותן. (5 נקודות)
- (2) למרות האהבה של אלקנה, חנה עצובה.
ציין שתי סיבות לעצב שלה. בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)
- ב.** (1) כיצד פעלה חנה כדי לשנות את הגורל שלה? בסס את דבריך על הכתוב.
(2 נקודות)

(2) עלי נוזף בחנה על ההתנהגות שלה בהיכל ה'.

קרא פסוקים 15-16 בקטע שלפניך.

על פי פסוקים אלה, מהו ההסבר של חנה להתנהגות שלה בהיכל ה'?
(3 נקודות)

עם אחד שתי ממלכות

ענה על אחת מהשאלות 8-9.

8. קרא מלכים ב, י"ז, 1-6; 13-15.

מלכים ב, י"ז, 1-6

א בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם עָשָׂרָה
 לַאֲחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה בִּשְׁמֹרֹן עַל־יִשְׂרָאֵל
 ב תִּשְׁעֵי שָׁנִים: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי ה' רַק לֹא כַּמֶּלֶכִּי יִשְׂרָאֵל
 ג אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנָיו: עָלָיו עָלָה שְׁלֹמֹנָסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיְהִי־לוֹ
 ד הוֹשֵׁעַ עֶבֶד וַיֵּשֶׁב לוֹ מִנְחָה: וַיִּמְצָא מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּהוֹשֵׁעַ קָשָׁר
 אֲשֶׁר שָׁלַח מִלְּאֲכִים אֶל־סוּא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלֹא־הָעִלָּה מִנְחָה
 ה לַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר כִּשְׁנָה בִּשְׁנָה וַיַּעֲצֹרֵהוּ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיֹּאסְרֵהוּ בֵּית
 ו כְּלֹא: וַיַּעַל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּכָל־הָאָרֶץ וַיַּעַל שְׁמֹרֹן וַיִּצֹר עָלֶיהָ
 ו שלֹשׁ שָׁנִים: בִּשְׁנַת הַתְּשַׁעִּית לַהוֹשֵׁעַ לְכַד מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־
 שְׁמֹרֹן וַיִּגַּל אֶת־יִשְׂרָאֵל אֲשׁוּרָה וַיָּשֶׁב אוֹתָם בַּחֲלָח וּבַחֲבוּר
 נְהָר גּוֹזָן וְעָרֵי מְדִי:

מלכים ב, י"ז, 13-15

יג וַיַּעַד ה' בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה בְּיַד כָּל־נְבִיאָיו כָּל־חֲזָה
 לֵאמֹר שִׁבּוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְשִׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי כָּכָל־
 הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבֹתֵיכֶם וְאֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם בְּיַד
 יד עֲבָדֵי הַנְּבִיאִים: וְלֹא שָׁמְעוּ וַיִּקְשׁוּ אֶת־עֲרֹפֹם כַּעֲרֹף אֲבוֹתָם
 ט אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בַּה' אֱלֹהֵיהֶם: וַיִּמָּאֲסוּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־
 בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אֲבוֹתָם וְאֶת עֲדוּתוֹ אֲשֶׁר הָעִיד בָּם
 וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיִּהְיוּ אַחֲרֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבֻתָם אֲשֶׁר
 צִוָּה ה' אֹתָם לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת כֵּהֶם:

א. (1) על פי פסוקים 3-6 שלפניך, מדוע עלו האשורים על ישראל והחריבו אותה?

(6 נקודות)

(2) קרא פסוקים 13-15 שלפניך.

מדוע חרבה ממלכת ישראל, לפי פסוקים אלה? (4 נקודות)

ב. קרא פסוק 2 שלפניך.

בעקבות הנאמר בפסוק 2 מתעוררת השאלה מדוע דווקא בימי הושע נחרבה ממלכת ישראל.

הסבר מה בפסוק מעורר את השאלה הזאת.

(5 נקודות)

וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלַכַּת
צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנַת הָרִבְעִית בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר
אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן־עֲזוּרָה הַנָּבִיא אֲשֶׁר מַגְבֵּעוֹן בְּבֵית ה' לְעֵינַי
הַפְּהָנִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שְׁבֵרְתִי אֶת־עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: בְּעוֹד וְשְׁנָתִים
יָמִים אָנִי מְשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵּית ה'
אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיָּבִיֵּאם
בָּבֶל: וְאֵת־יִכְנִיָּה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֵת־כָּל־גִּלּוֹת
יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אָנִי מְשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נֹאֵם־ה'
כִּי אֲשַׁבֵּר אֶת־עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֶל־
חֲנַנְיָה הַנָּבִיא לְעֵינַי הַפְּהָנִים וּלְעֵינַי כָּל־הָעָם הָעֹמְדִים בְּבֵית
ה': וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֲמֹן בֶּן יַעֲשָׁה ה' יָקָם ה'
אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִבֵּאתָ לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵּית־ה' וְכָל־הַגִּלּוּלָה
מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: אֲךָ שָׁמַע־נָא הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
דֹּבֵר בְּאָזְנוֹךָ וּבְאָזְנֵי כָל־הָעָם: הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי וּלְפָנֶיךָ
מִן־הָעוֹלָם וַיִּנְבְּאוּ אֶל־אַרְצוֹת רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת
לְמַלְחָמָה וּלְרָעָה וּלְדָבָר: הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנְבֵּא לְשָׁלוֹם בָּבֶא
דְּבַר הַנָּבִיא יוֹדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שָׁלְחוֹ ה' בְּאֵמַת: וַיִּקַּח
חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמוּטָה מֵעַל צֹאֵר יִרְמְיָה הַנָּבִיא
וַיִּשְׁבְּרָהּ: וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֵינַי כָּל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר
ה' כֹּכָה אֲשַׁבֵּר אֶת־עַל נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעוֹד
שְׁנָתִים יָמִים מֵעַל צֹאֵר כָּל־הַגּוֹיִם וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא
לְדַרְכּוֹ: וַיְהִי דְבַר־ה' אֶל־יִרְמְיָה אַחֲרֵי
שְׁבוֹר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמוּטָה מֵעַל צֹאֵר יִרְמְיָה הַנָּבִיא
לֵאמֹר: הַלֹּךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' מוּטָת
עֵץ שְׁבֵרְתָּ וְעֵשִׂיתָ תַּחְתֵּיהֶן מְטוֹת בְּדוּל: כִּי כֹה־אָמַר ה'
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל בְּדוּל נָתַתִּי עַל־צֹאֵר וְכָל־
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְעַבְדֹּתִי נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַבְדּוֹ
וְגַם אֶת־חֵית הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ:

א. קרא פסוקים 1-4 בקטע שלפניך.

מהו האירוע ההיסטורי שמזכיר חנניה? בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ב. (1) ירמיה נושא מוטה על צווארו (פסוק 10).

מה מסמל מעשה זה של ירמיה? (3 נקודות)

(2) קרא פסוקים 10-11 ופסוקים 13-14 בקטע שלפניך.

מהי המשמעות של המעשה הסמלי שעשה חנניה, ומהי ההוראה של ה' לירמיה

בתגובה על מעשה זה?

הסבר את דבריך, ובסס אותם על הכתוב. (8 נקודות)

גאולה ותקומה

ענה על אחת מהשאלות 10-11.

10. קרא עזרא, א', 6-1.

א ובשנת אחת לזרש מלך פרס לכלות דבר-ה' מפני
 ירמיה העיר ה' את-רוח כרש מלך-פרס ויעבר-קול
 ב בכל-מלכותו וגם-במכתב לאמר: כה אמר כרש מלך
 פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלהי השמים והוא
 ג פקד עלי לבנות-לו בית בירושלם אשר ביהודה: מי-בכם
 מכל-עמו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה
 ויבן את-בית ה' אלהי ישראל הוא האלהים אשר
 ד בירושלם: וכל-הנשאר מכל-המקמות אשר-הוא גר-שם
 ינשאוהו אנשי מקמו בכסף ובזהב ובכרש ובבהמה עס-
 ה הנדבה לבית האלהים אשר בירושלם: ויקומו ראשי
 האבות ליהודה ובנימן והפזנים והלויים לכל העיר האלהים
 את-רוחו לעלות לבנות את-בית ה' אשר בירושלם:
 וכל-סביבתיהם חזקו בידיהם בכלי-כסף בזהב ברכוש
 ובבהמה ובמגדנות לבד על-פל-התנדב:

א. הסבר מה פקד ה' על כורש, ומה עשה כורש כדי למלא פקודה זו. בסס את דבריך

על הכתוב. (4 נקודות)

ב. (1) מה הן שתי הדרכים שבהן פעלו הגולים בעקבות הצהרת כורש? בסס את דבריך

על הכתוב. (5 נקודות)

(2) מה אפשר ללמוד משתי דרכי פעולה אלה (שציינת בסעיף 1) על מצב היהודים

בגלות בבל? הסבר. (6 נקודות)

11. קרא תהלים, קל"ז.

א על-נהרות וּבְבֵל שֶׁם יִשְׁבְּנוּ גַם-בְּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת-צִיּוֹן: עַל-
 ג עֲרֵבִים בְּתוֹכָהּ תֵּלִינוּ כְּנֻזֵּינוּ: כִּי שָׁם וּשְׂאוֹנוּ שׁוּבֵינוּ
 ד דְּבַר־שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךְ נָשִׁיר
 ה אֶת-שִׁיר־הַ' עַל אֲדָמַת נָכַר: אִם-אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח
 ו יְמִינִי: תִּדְבֹּק לְשׁוֹנִי וְלַחֲפִי אִם-לֹא אֲזַכֵּר כִּי אִם-לֹא אֶעֱלֶה
 ז אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׁמַחָתִי: זָכַר הָיָה לִבִּי אֱדוֹם אֵת יוֹם
 ח יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוֹ וְעָרוֹ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: בְּתִבְבֵּל הַשְׂדוּדָה
 ט אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלִם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׁגִמְלַת לָנוּ: אֲשֶׁרִי וְשִׂאֲחִי
 וְנִפְּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסֵּלַע:

א. קרא פסוקים 1-4 במזמור שלפניך.

(1) בפסוקים אלה מסופר על הפעולות של הגולים.

ציין שתי פעולות, והסבר מה הן מלמדות על הרגשת הגולים בבבל. (6 נקודות)

(2) מה דורשים הבבלים מן הגולים? (3 נקודות)

ב. ציין מהי השבועה המובעת במזמור, והסבר את המטרה של השבועה. (6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך